

Az audiovizuális előadóművészi teljesítmények védelméről szóló Pekingi Szerződés

Ficsor Mihály
Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala

Magyar Iparjogvédelmi és Szerzői Jogi Egyesület
Egerszalók, 2012. november 22-23.

Áttekintés

- előzmények
- a diplomáciai értekezlet
- a Pekingi Szerződés jelentősége és általános értékelése
- a Pekingi Szerződés főbb tartalmi elemei
- újdonságok és kérdések
- jövőbeli lépések a szerződés alapján

Előzmények

Előzmények a globális normaalkotásban:

- Római Egyezmény 19. cikk: ha az előadóművész hozzájárult előadása képi vagy audiovizuális rögzítéséhez, az egyezmény 7. cikke (az előadóművészek jogairól szóló rendelkezés) a továbbiakban nem alkalmazható;
- TRIPS-megállapodás 14. cikk (1) bek.: csak a hangfelvételben rögzített előadásokra vonatkozik;
- WPPT: szintén csak a hangfelvételben rögzített előadásokra vonatkozik, noha az 1996. évi diplomáciai értekezletre beterjesztett alapjavaslat tartalmazott alternatív rendelkezéseket a szélesebb hatályra;

Előzmények

Előzmények a globális normaalkotásban (folyt.):

- Genf, 2000. dec.: diplomáciai értekezlet a WIPO-ban az audiovizuális előadóművészi teljesítmények nemzetközi védelméről – eredménytelenül zárult (19 érdemi cikket „ideiglenesen” elfogadtak, de a jogok átruházásáról szóló 12. cikkről nem született megállapodás);
- további munka: a WIPO Szerzői és Szomszédos Jogi Állandó Bizottságában (az SCCR-ban);
- áttörés az SCCR 22., 2011. júniusi ülésén: megállapodás a 12. cikk tárgyában;
- 2011. október-november: WIPO-közgyűlési és előkészítő bizottsági döntés a diplomáciai értekezletről.

Előzmények

Előzmények az Európai Unióban:

- az EU (akkor még EK) már az 1996. évi „Internet Szerződések” (a WCT-t és a WPPT-t) létrehozásában is részt vett és utóbb részesükké is vált;
- az INFOSOC-irányelv (nem kis) részben a WCT és a WPPT közösségi jogi végrehajtását szolgálta [ld. a preambulum (15) bek.-ét];
- a 2000. évi – sikertelen – diplomáciai értekezleten az EK szintén részt vett;
- a Pekingbe összehívott 2012. évi diplomáciai értekezleten a 2000. évi mandátum megújításával, korszerűsített tárgyalási irányelvek alapján vett részt az EU (osztott hatáskör, tanácsi mandátum a Bizottságnak, utóbbi a „főtárgyaló”, együttműködve a tagállamokkal).

Előzmények

Hazai előzmények:

- Magyarország 1998-ban ratifikálta a WCT-t és a WPPT-t (2002. május: hatálybalépés, 2004.: kihirdetés);
- részvétel a 2000. decemberi diplomáciai értekezleten a 2295/2000. (XII. 7.) Korm. határozat alapján;
- **1139/2012. (V. 10.) Korm. határozat az Audiovizuális Előadások Védelméről szóló Szerződés szövegének végleges megállapítására történő felhatalmazásról:**
„A Kormány 1. az audiovizuális előadások védelmére vonatkozó nemzetközi szerződés (a továbbiakban: Szerződés) részletes tartalmi elemeinek ismeretében egyetért a Szerződéssel;
2. felhatalmazza a közigazgatási és igazságügyi minisztert vagy az általa kijelölt személyt a Szerződés szövegének – a megerősítés fenntartásával történő – végleges megállapítására”.

A diplomáciai értekezlet

Mandátum a WIPO közgyűlésétől a következők elfogadására:

- a 2000. évi szöveg ideiglenesen elfogadott 19 cikke és a kapcsolódó közös nyilatkozatok;
- a 12. cikknek az SCCR-ban konszenzussal megállapított szövege;
- igazgatási és záró rendelkezések;
- három új közös nyilatkozat az 1., a 2. és a 15. cikkhez és egy új bekezdés a preambulumba az ún. fejlődési napirendről.

[to adopt] ”– *the 19 articles provisionally adopted at the diplomatic conference on the Protection of Audiovisual Performances (December 7 to 20, 2000), including their respective Agreed Statements ..., all of which according to the conclusions of the SCCR/22 session should form part of the final text of the treaty;*
– *the new Article 12 agreed to by consensus at session SCCR/22 ... ;*
– *the administrative and final provisions;*
– *three additional Agreed Statements to be drafted in relation to Articles 1, 2, and 15, respectively, to address specific concerns raised by Member States; ... and*
– *one additional clause in the Preamble recognizing the importance of the Development Agenda ...”*

A diplomáciai értekezlet

- Peking, 2012. június 20-26.
- nemzetközi jogilag a 2000. évi folytatása
- 156 tagállam, 6 IGO és 45 NGO (történelmi rekord)
- a magyar delegáció: a CEBS-csoport koordinátoraként és szóvivőjeként is + EU-tagállamként erős uniós koordináció mellett
- a szerződés 30 (20 érdemi + 10 intézményi vagy záró rendelkezéseket tartalmazó) cikkéről nem nyitottak vitát
- napirenden csupán a három új közös nyilatkozat és a preambulum kiegészítése
- informális, csoportok közötti alkudozás, rövid és súlytalan formális ülésezéssel
- 122 résztvevő írta alá a záróokmányt és közülük 48-n (köztük Magyarország is) magát a szerződést is

A Pekingi Szerződés jelentősége és általános értékelése

- a nemzetközi védelem kiterjesztése az audiovizuálisan rögzített előadóművészi teljesítményekre (pl. filmekben, tévéműsorokban szereplő színészekre, táncosokra vagy pl. a filmzene előadóira) – régi adósság törlesztése, az 1996 óta tátongó lyuk befoltozása
- 1996 óta az első anyagi jogi, érdemi szerződés a WIPO-ban – a WIPO nemzetközi normaalkotó szerepének visszanyerése, remény a multilateralizmus feléledésére
- az 1996. évi „Internet Szerződések” kiegészítése és elvi megerősítése (és nem azok felvizezése vagy megkérdőjelezése)
- hazánk és az EU nézőpontjából: esély az előadóművészek védelmére külföldön (az EU-n kívül is) a magyar és az európai standardok szerint (mivel a szerződés alapvetően megfelel ezeknek)

A Pekingi Szerződés jelentősége és általános értékelése

- *“The conclusion of the Beijing Treaty is an important milestone toward closing the gap in the international rights system for audiovisual performers and reflects the collaborative nature of the multilateral process.” “The international copyright framework will no longer discriminate against one set of performers.”* (Francis Gurry, a WIPO főigazgatója)
- *“For the first time it will provide performers with protection in the digital environment.” “The treaty will also contribute to safeguarding the rights of performers against the unauthorized use of their performances in audiovisual media, such as television, film and video.”* (WIPO-közlemény)
- *“The new treaty establishes rules ensuring the adequate protection and remuneration of actors and allowing their performances to be made available, whether they are distributed on physical media (such as DVDs) or on the internet”.* (Európai Bizottság)

A Pekingi Szerződés jelentősége és általános értékelése

- *“The Beijing Treaty strengthens the position of film and television performers by providing a clear, international framework for protection of their IP rights.” “This is critical as audiovisual works are increasingly promoted in a digital environment.”* (David Kappos, a USPTO vezetője)
- *”The CEBS Group is extremely satisfied that we have collectively accomplished our task to conclude the Diplomatic Conference on audiovisual performances successfully and thus we have at last managed to remedy a long-standing imbalance in the international system by granting audiovisual performers both economic and moral rights similar to those already recognized for other performers.”* (a CEBS-csoport zárónyilatkozata a diplomáciai értekezleten)

A Pekingi Szerződés jelentősége és általános értékelése

Francis Gurry nyilatkozata:

http://www.youtube.com/watch?v=kfla7fjN0BE&list=PL10E4AC823C3764CF&index=2&feature=plpp_video

az ARTIS/FIA videója:

http://www.wipo.int/multimedia/en/dc2012/actors_on_beijing_dc.swf

az aláírás pillanata:

<http://www.flickr.com/photos/wipo/7466489422/in/set-72157630204246168/>

A Pekingi Szerződés főbb tartalmi elemei

1. cikk: Más egyezményekhez és szerződésekhez való viszony
2. cikk: Meghatározások
3. cikk: A védelem kedvezményezettjei
4. cikk: Nemzeti elbánás
5. cikk: Személyhez fűződő jogok
6. cikk: Az előadóművészeknek a rögzítetlen előadásaikhoz fűződő vagyoni jogai
7. cikk: A többszörözés joga
8. cikk: A terjesztés joga
9. cikk: A bérleti jog
10. cikk: A rögzített előadások nyilvánosság számára hozzáférhetővé tételének joga
11. cikk: A sugárzás és a nyilvánossághoz közvetítés joga
12. cikk: Jogok átruházása
13. cikk: Korlátozások és kivételek
14. cikk: Védelmi idő
15. cikk: A hatásos műszaki intézkedésekkel kapcsolatos kötelezettségek

16. cikk: A jogkezelési adatokkal kapcsolatos kötelezettségek
17. cikk: Alaki követelmények
18. cikk: Fenntartások és értesítések
19. cikk: Időbeli alkalmazhatóság
20. cikk: Jogérvényesítéssel kapcsolatos rendelkezések
21. cikk: Közgyűlés
22. cikk: Nemzetközi Iroda
23. cikk: Szerződő Félle válás feltételei
24. cikk: A Szerződés alapján fennálló jogosultságok és kötelezettségek
25. cikk: A Szerződés aláírása
26. cikk: A Szerződés hatálybalépése
27. cikk: A Szerződés hatálybalépése valamely tagállam tekintetében
28. cikk: A Szerződés felmondása
29. cikk: A Szerződésben használt nyelvek
30. cikk: Letéteményes

A Pekingi Szerződés főbb tartalmi elemei (1. cikk)

Viszony más szerződésekhez:

- a WPPT és a Római Egyezmény alapján fennálló kötelezettségeket nem érinti;
- a Szerződés alapján biztosított védelem nem érinti, nem befolyásolja a szerzői jogi védelmet, és nem is értelmezhető úgy, hogy csorbíthassa;
- a Szerződés nem függ össze más nemzetközi szerződésekkel; kivéve a WPPT-t, és nem csorbíthatja a belőlük eredő jogokat és kötelezettségeket;
- két közös nyilatkozat (WPPT és TRIPS kapcsán).

Article 1: Relation to Other Conventions and Treaties

(1) Nothing in this Treaty shall derogate from existing obligations that Contracting Parties have to each other under the WPPT or the International Convention for the Protection of Performers, Producers of Phonograms and Broadcasting Organizations done in Rome on October 26, 1961.

(2) Protection granted under this Treaty shall leave intact and shall in no way affect the protection of copyright in literary and artistic works.

Consequently, no provision of this Treaty may be interpreted as prejudicing such protection.

(3) This Treaty shall not have any connection with treaties other than the WPPT, nor shall it prejudice any rights and obligations under any other treaties.

A Pekingi Szerződés főbb tartalmi elemei (1. cikk)

Közös nyilatkozat a WPPT-hez
fűződő viszonyról:

- nem változtat a WPPT alapján fennálló jogokon és kötelezettségeken;
- de azok értelmezésén sem (!);
- külön-külön is ratifikálhatók;
- a Pekingi Szerződés tehát nem írta át/újra/felül az 1996. évi szerződéseket, hanem – azonos elvek mentén – kiegészítette és utólag is megerősítette azokat.

Agreed statement concerning Article 1:
It is understood that nothing in this Treaty affects any rights or obligations under the WIPO Performances and Phonograms Treaty (WPPT) or their interpretation and it is further understood that paragraph 3 does not create any obligations for a Contracting Party to this Treaty to ratify or accede to the WPPT or to comply with any of its provisions.

A Pekingi Szerződés főbb tartalmi elemei (1. cikk)

Közös nyilatkozat a TRIPS-megállapodáshoz fűződő viszonyról:

- a TRIPS-megállapodás valamennyi elvére és céljára (sőt, összes rendelkezésére) hivatkozik, nemcsak a 7-8. cikkében találhatóakra;
- a versenyszabályokra való hivatkozás csak példálózó, de rejtélyes: a TRIPS-megállapodás az audiovizuális előadóművészi teljesítményekhez fűződő jogokra épp nem terjed ki, tehát a rájuk vonatkozó Peking Szerződés aligha érintheti a TRIPS bármely rendelkezését.

Agreed statement concerning Article 1(3): *It is understood that Contracting Parties who are members of the World Trade Organization (WTO) acknowledge all the principles and objectives of the Agreement on Trade-Related Aspects of Intellectual Property Rights (TRIPS Agreement) and understand that nothing in this Treaty affects the provisions of the TRIPS Agreement, including, but not limited to, the provisions relating to anti-competitive practices.*

A Pekingi Szerződés főbb tartalmi elemei [2. cikk (a) pont]

Előadóművészek: színészek, énekesek, zenészek, táncosok és más személyek, akik az irodalmi vagy művészeti alkotásokat vagy a népművészet kifejeződéseit megjelenítik, énekelik, elmondják, elszavalják, eljátsszák, tolmácsolják vagy más módon előadják (=WPPT).

Közös nyilatkozat: az „előadóművészek” fogalma felöleli azokat is, akik olyan irodalmi vagy művészeti alkotásokat adnak elő, amelyeket egy előadás során hoznak létre vagy rögzítenek először (=egyéni eredetű jellegű improvizációk, amelyek új műveknek számítanak).

A közös nyilatkozat nem jár azzal, hogy a fogalom – és a szerződés hatálya – a statisztákra („*extras*”) is kiterjedne.

Article 2

Definitions

For the purposes of this Treaty:

(a) “performers” are actors, singers, musicians, dancers, and other persons who act, sing, deliver, declaim, play in, interpret, or otherwise perform literary or artistic works or expressions of folklore;

Agreed statement concerning

Article 2(a): *It is understood that the definition of “performers” includes those who perform a literary or artistic work that is created or first fixed in the course of a performance.*

A Pekingi Szerződés főbb tartalmi elemei [2. cikk (b)-(d) pontok]

Audiovizuális rögzítés:

mozgó képeknek (avagy mozgóképeknek) olyan megtestesítését (anyagi formába foglalását) jelenti, tekintet nélkül arra, hogy társulnak-e hozzájuk hangok vagy azok megjelenítései, amelyről azok készülék segítségével érzékelhetővé tehetők, többszörözhetők vagy közvetíthetők.

(A sugárzás és a nyilvánossághoz közvetítés definíciója = WPPT).

Article 2

Definitions

For the purposes of this Treaty: ...

(b) “audiovisual fixation” means the embodiment of moving images, whether or not accompanied by sounds or by the representations thereof, from which they can be perceived, reproduced or communicated through a device⁴;

(c) “broadcasting” means the transmission by wireless means for public reception of sounds or of images or of images and sounds or of the representations thereof; such transmission by satellite is also “broadcasting”; transmission of encrypted signals is “broadcasting” where the means for decrypting are provided to the public by the broadcasting organization or with its consent;

(d) “communication to the public” of a performance means the transmission to the public by any medium, otherwise than by broadcasting, of an unfixed performance, or of a performance fixed in an audiovisual fixation. For the purposes of Article 11, “communication to the public” includes making a performance fixed in an audiovisual fixation audible or visible or audible and visible to the public.

A Pekingi Szerződés főbb tartalmi elemei [3-4. cikk]

A védelem kedvezményezettjei: a szerződő felek a Szerződésben biztosított védelmet kötelesek megadni mindazoknak az előadóművészeknek, akik a többi szerződő fél állampolgárai; valamely szerződő fél területén ideiglenes lakóhellyel rendelkezők a Szerződés alkalmazása tekintetében az adott szerződő fél állampolgárának tekintendők .

Nemzeti elbánás: mindegyik szerződő fél a többi szerződő fél állampolgárai számára a saját állampolgáraival azonos elbánást biztosít **a Szerződésben kifejezetten biztosított kizárólagos jogok és a Szerződésben előírt megfelelő díjazáshoz való jog** tekintetében. Adott szerződő fél azonban jogosult valamely másik szerződő fél állampolgárai vonatkozásában oly módon korlátozni a sugárzás és a nyilvánossághoz közvetítés jogával összefüggő védelmet, illetve annak idejét, mint amilyen szintet e jogok tekintetében a másik szerződő fél az ő állampolgárainak enged.

Article 3

Beneficiaries of Protection

- (1) Contracting Parties shall accord the protection granted under this Treaty to performers who are nationals of other Contracting Parties.
- (2) Performers who are not nationals of one of the Contracting Parties but who have their habitual residence in one of them shall, for the purposes of this Treaty, be assimilated to nationals of that Contracting Party.

Article 4

National Treatment

- (1) Each Contracting Party shall accord to nationals of other Contracting Parties the treatment it accords to its own nationals with regard to the exclusive rights specifically granted in this Treaty and the right to equitable remuneration provided for in Article 11 of this Treaty.
- (2) A Contracting Party shall be entitled to limit the extent and term of the protection accorded to nationals of another Contracting Party under paragraph (1), with respect to the rights granted in Article 11(1) and 11(2) of this Treaty, to those rights that its own nationals enjoy in that other Contracting Party.

A Pekingi Szerződés főbb tartalmi elemei [5. cikk]

Személyhez fűződő jogok:

- elidegeníthetetlenek (a vagyoni jogoktól függetlenül és e jogok átruházását követően is);
- névfeltüntetési jog (kivéve, ha a felhasználás módja a mellőzést követeli meg);
- az előadás integritásának védelme (tiltakozás az előadás minden olyan torzítása, megcsonkítása vagy egyéb megváltoztatása ellen, amely hírnevére sérelmes lehet, de: megfelelően figyelembe véve az audiovizuális rögzítések sajátos természetét);
- közös nyilatkozat: nem tiltott változtatás a szokásos felhasználáshoz kapcsolódó szerkesztés, tömörítés, utószinkron („*dubbing*”), formattálás, valamint az új vagy módosított technológia vagy média alkalmazása; az 5. cikk (1)(ii) pontja csak az előadóművész hírnevére objektíve és lényegesen sérelmes változtatásokra vonatkozik.

Article 5

Moral Rights

(1) Independently of a performer's economic rights, and even after the transfer of those rights, the performer shall, as regards his live performances or performances fixed in audiovisual fixations, have the right:

- (i) to claim to be identified as the performer of his performances, except where omission is dictated by the manner of the use of the performance; and*
- (ii) to object to any distortion, mutilation or other modification of his performances that would be prejudicial to his reputation, taking due account of the nature of audiovisual fixations.*

Agreed statement concerning Article 5: For the purposes of this Treaty and without prejudice to any other treaty, it is understood that, considering the nature of audiovisual fixations and their production and distribution, modifications of a performance that are made in the normal course of exploitation of the performance, such as editing, compression, dubbing, or formatting, in existing or new media or formats, and that are made in the course of a use authorized by the performer, would not in themselves amount to modifications within the meaning of Article 5(1)(ii). Rights under Article 5(1)(ii) are concerned only with changes that are objectively prejudicial to the performer's reputation in a substantial way. It is also understood that the mere use of new or changed technology or media, as such, does not amount to modification within the meaning of Article 5(1)(ii).

A Pekingi Szerződés főbb tartalmi elemei [5. cikk]

Személyhez fűződő jogok: az előadóművész személyhez fűződő jogai fennmaradnak a halála után is, legalább a vagyoni jogai lejártának az idejéig, és e jogokat azok a személyek vagy intézmények gyakorolhatják, akiket, illetve amelyeket arra annak a szerződő félnek a jogszabályai felhatalmaznak, ahol a védelmet igénylik. Azok a szerződő felek azonban, amelyeknek jogszabályai a Szerződés megerősítésének vagy az ahhoz való csatlakozás időpontjában nem biztosítanak védelmet az előadóművész halála után valamennyi személyhez fűződő jogra, úgy rendelkezhetnek, hogy egyes jogok az előadóművész halála után nem részesülnek védelemben. A személyhez fűződő jogok védelmére szolgáló jogorvoslati eszközöket annak a szerződő félnek a jogszabályai határozzák meg, ahol a védelmet igénylik. (=WPPT)

Article 5

Moral Rights

...

(2) The rights granted to a performer in accordance with paragraph (1) shall, after his death, be maintained, at least until the expiry of the economic rights, and shall be exercisable by the persons or institutions authorized by the legislation of the Contracting Party where protection is claimed. However, those Contracting Parties whose legislation, at the moment of their ratification of or accession to this Treaty, does not provide for protection after the death of the performer of all rights set out in the preceding paragraph may provide that some of these rights will, after his death, cease to be maintained.

(3) The means of redress for safeguarding the rights granted under this Article shall be governed by the legislation of the Contracting Party where protection is claimed

A Pekingi Szerződés főbb tartalmi elemei [6-11. cikk]

Vagyoni jogok – rögzítetlen előadások:

kizárólagos jog a rögzítés, valamint a rögzítetlen előadás sugárzásának és nyilvánosságához közvetítésének engedélyezésére, kivéve, ha az előadás már sugárzott előadás [6. cikk].

Vagyoni jogok – audiovizuálisan rögzített előadások: kizárólagos jog a többszörözésre [7. cikk], terjesztésre [8. cikk], bérbeadásra [9. cikk], hozzáférhetővé tételre [10. cikk] (=WPPT), valamint a sugárzás és nyilvánosságához közvetítés [11. cikk] engedélyezése tekintetében.

A bérbeadás kizárólagos joga vonatkozásában a szerződő felek nem kötelesek e jog előadóművészek számára történő fenntartására, hacsak a kereskedelmi bérbeadás nem eredményezi a rögzített művek széleskörű másolását, érdemben csorbítva az előadóművészek többszörözéssel kapcsolatos kizárólagos jogát [9. cikk (2) bek.]).

A szerződő felek jogosultak a sugárzás és a nyilvánosságához közvetítés kizárólagos joga helyett méltányos díjazás iránti jogosultságot megállapítani, előírhatják e díjigény érvényesítésének feltételeit, és arra is lehetőségük van, hogy fenntartással éljenek és e jogosultságokról egyáltalán ne rendelkezzenek [11. cikk (2)-(3) bek.]. Ilyen esetben a 4. cikk (2)-(3) bekezdése kivételt enged a nemzeti elbánás [4. cikk (1) bek.] alól.

A Pekingi Szerződés főbb tartalmi elemei [13-20. cikk]

Kivételek és korlátozások: ugyanazok megengedettek, mint a szerzői jog tekintetében, a „három lépcsős teszt” uralma alatt [13. cikk] (=WPPT).

Védelmi idő: annak az évnek a végétől számított legalább 50 éves időszak végéig tart, amikor az előadást audiovizuálisan rögzítették [14. cikk] (=WPPT).

Műszaki intézkedések és jogkezelési adatok védelme: a WPPT rezsimje szerint, a műszaki intézkedések védelméhez – a 15. cikknek a 13. cikkhez fűződő viszonyához – fűzött közös nyilatkozattal.

Alaki követelmények tilalma: a Szerződésben biztosított jogok megléte és gyakorlása semmiféle alaki előíráshoz nem köthető [17. cikk] (=WPPT).

Fenntartás: a 11. cikk (3) bekezdésében – a sugárzás és a nyilvánossághoz közvetítés kapcsán – megengedett eseten kívül a Szerződéssel kapcsolatban nem lehet fenntartással élni.

Időbeli hatály: a Szerződés időbeli hatálya olyan rögzített előadásokra terjed ki, melyek a Szerződés hatálybalépésekor léteznek, vagy azt követően jönnek létre; e főszabály alól azonban a Szerződés a szerződő felek számára eltérést enged és gondoskodik a szerzett jogok védelméről is [19. cikk].

Jogérvényesítés: általános követelmények a WPPT rezsimje szerint [20. cikk]

Újdonságok és kérdések

- a jogok átruházásáról szóló 12. cikk
- a műszaki intézkedések védelméhez kapcsolódó közös nyilatkozat
- a sugárzásra és a nyilvánossághoz való közvetítésre vonatkozó rendelkezések (különösen a 11. cikk) átültetése a magyar jogba

Újdonságok és kérdések [12. cikk]

A jogok átruházása: a szerződő felek úgy rendelkezhetnek nemzeti jogukban, hogy amennyiben egy előadóművész hozzájárul előadásának rögzítéséhez egy audiovizuális rögzítésben, a Szerződésben meghatározott engedélyezési jogok az audiovizuális rögzítés előállítóját (producerét) illetik meg eleve, vagy azokat ő gyakorolja, vagy azok őrá szállnak át, kivéve, ha az előadóművész és az előállító között létrejött – az irányadó nemzeti jogban meghatározott – szerződésből más következik.

A szerződő felek a nemzeti joguk hatálya alatt előállított audiovizuális rögzítések tárgyában rendelkezhetnek akként, hogy az említett hozzájárulást vagy szerződést írásba kell foglalni, és azt alá kell írnia a szerződést megkötő mindkét félnek vagy meghatalmazottjuknak.

Article 12

Transfer of Rights

(1) A Contracting Party may provide in its national law that once a performer has consented to fixation of his or her performance in an audiovisual fixation, the exclusive rights of authorization provided for in Articles 7 to 11 of this Treaty shall be owned or exercised by or transferred to the producer of such audiovisual fixation subject to any contract to the contrary between the performer and the producer of the audiovisual fixation as determined by the national law.

(2) A Contracting Party may require with respect to audiovisual fixations produced under its national law that such consent or contract be in writing and signed by both parties to the contract or by their duly authorized representatives.

Újdonságok és kérdések [12. cikk]

A jogok átruházása: a kizárólagos jogok átruházásától függetlenül a nemzeti jogok, illetve egyedi, kollektív vagy más megállapodások előírhatják, hogy az előadóművész az előadás bármely – a Szerződésben meghatározott – felhasználása után jogdíjban vagy megfelelő díjazásban részesüljön (ideértve a 10. és 11. cikk eseteit is).

Article 12

Transfer of Rights

...

(3) Independent of the transfer of exclusive rights described above, national laws or individual, collective or other agreements may provide the performer with the right to receive royalties or equitable remuneration for any use of the performance, as provided for under this Treaty including as regards Articles 10 and 11.

Újdonságok és kérdések [12. cikk]

A szerződő felek szabályozási mozgástere: széles, de nem korlátlan, mivel a lehetséges szabályozási opciók száma korlátozott [a 2000. évi szöveg H) opcióját (=nincs rendelkezés a jogok átruházásáról) elvetették]. A 3-4. cikkekre tekintettel egyik szerződő fél sem tagadhatja meg (pl. közrendi okokra építve) a Szerződésben szabályozott jogok védelmét (sem a megszerzett jogosulti vagy joggyakorló pozíció elismerését) arra hivatkozva, hogy egy másik szerződő fél e lehetséges szabályozási opciók közül melyiket alkalmazza.

A 12. cikk alkalmazási feltétele: az előadóművész hozzájárulása ahhoz, hogy rögzítetlen előadását rögzítsék egy audiovizuális rögzítés (pl. film) részeként.

Három opció: a 2000. évi alapjavaslat nemzetközi magánjogi opciója (egyezményes kapcsoló szabály) nincs köztük.

Eltérés a Római Egyezmény 19. cikkéhez képest: a szóban forgó jogok alkalmazhatók, érvényesülnek a továbbiakban is a teljes védelmi időre, és

- az előadóművészt illetik meg és ő is gyakorolja őket; vagy
- átszállnak a producerre; vagy
- a producer gyakorolja őket, anélkül, hogy átszállnának; vagy
- eleve a producert illetik meg.

Újdonságok és kérdések [12. cikk]

A 12. cikk (3) bekezdése: csak a kizárólagos jogok átruházására/átszállására utal (*transfer of exclusive rights*), de a másik két opcióra is vonatkozik (amikor a producert eleve megilletik e jogok vagy ő gyakorolja őket).

A 12. cikk (3) bekezdésének (egyik) következménye: e díjigényeket el kell ismerni az említett opciók bármelyikének bekövetkezése esetén is – de a két iskola (*unwaivable remuneration vs. agreement-based royalties*) összeházasítása a nemzeti elbánás következetes alkalmazása mellett aligha lesz könnyű feladat.

Újdonságok és kérdések [közös nyilatkozat a 15. cikkhez]

Kommentár:

- összevetés: INFOSOC-irányelv 6. cikk (4) bekezdésével és az Szjt. 95/A. és 105/A. §-aival (előzetes következtetés: összeegyeztethetők a közös nyilatkozattal);
- önkéntes jogosulti intézkedések elsőbbsége;
- a felhasználás jogszerű kedvezményezettje („*legal access*”) számára;
- a három lépcsős teszt kettős, kétirányú alkalmazása (ld. *Mullholland Drive*-ügy);
- nem lehet szó arról, hogy egy már nem védett előadás belefoglalásával a teljes audiovizuális mű elveszteni a védelmet.

Agreed statement concerning Article 15 as it relates to Article 13:

*It is understood that nothing in this Article prevents a Contracting Party from adopting **effective and necessary** measures to ensure that a beneficiary may enjoy limitations and exceptions provided in that Contracting Party's national law, in accordance with Article 13, where technological measures have been applied to an audiovisual performance and the beneficiary has **legal access** to that performance, **in circumstances such as where appropriate and effective measures have not been taken by rights holders** in relation to that performance to enable the beneficiary to enjoy the limitations and exceptions under that Contracting Party's national law. **Without prejudice to the legal protection of an audiovisual work in which a performance is fixed**, it is further understood that the obligations under Article 15 are not applicable to performances unprotected or no longer protected under the national law giving effect to this Treaty.*

Újdonságok és kérdések [11. cikk]

A 11. cikk és az Szjt. viszonya (vitatott volt már az aláírási felhatalmazást célzó előterjesztés társadalmi egyeztetése során is):

- fenntartás hiányában a 11. cikk az Szjt. módosítását igényelheti [a 74. § (2) bek. alapján a díjigény a sugárzás vagy a nyilvánossághoz történő átvitel céljára készített rögzítésekre korlátozódik];
- kizárólagos jogként vagy díjigényre korlátozva, közös jogkezelés mellett?;
- rendelkezni a jogátruházási vélelem mellett is fennmaradó díjigényről [73. § (3) bek. módosítása?].

Jövőbeli lépések

A Pekingi Szerződés jövője:

- egy évig áll nyitva aláírásra;
- harminc szerződő fél ratifikációja szükséges a hatálybalépéséhez (+ 3 hónap);
- az EU és tagállamai: a ratifikációs okmányok összehangolt letétbehelyezése várható az EU egész területén történő egységes hatálybalépés érdekében;
- ratifikáció hazánk részéről – része a jogalkotási terveknek (ld. pl. a Jedlik-tervet), a szükségesnek mutakozó Szjt.-módosítással együtt; az időzítés az EU-n belüli koordinációnak is függvénye.

Köszönöm a figyelmet!